

OBSAH

ÚVOD	1
Program	1
Programovací jazyk	1
Překlad a běh programu	1
Turbo Pascal	1
1. ZÁKLADNÍ POJMY	3
1.1. Lexikální elementy a jejich oddělovače	3
Speciální symboly	3
Rezervovaná slova a direktivy	3
Identifikátory	3
Návěští	4
Číselné literály	4
Řetězcové literály	4
Oddělovače lexikálních elementů	5
1.2. Struktura zdrojového textu programu	5
Hlavička programu	5
Klauzule uses	6
Deklarační část bloku	6
Příkazová část bloku	6
1.3. Konstanty	7
1.4. Proměnné	7
Definice hodnoty proměnné	8
2. STANDARDNÍ DATOVÉ TYPY	9
2.1. Jednoduché a strukturované typy	9
2.2. Ordinální typy	9
Přiřazení hodnoty proměnné	9
Relační operace	9
Funkce Ord	9
Funkce Pred	10
Funkce Succ	10
Procedura Dec	10
Procedura Inc	10
2.3. Číselné typy	10
Unární aritmetické operace	11
Binární aritmetické operace	11
Bitové operace	12

	Relační operace	12
	Test lichosti	12
	Aritmetické funkce	12
	Konverze mezi číselnými typy	13
2.4.	Typ Boolean	13
	Logické operace	13
	Relační operace	14
2.5.	Typ Char	14
	Relační operace	14
	Funkce Chr	14
	Funkce UpCase	14
2.6.	Výrazy	14
3. STANDARDNÍ VSTUP A VÝSTUP		16
3.1.	Vstup z klávesnice	16
	Čtení znaků z bufferu	16
	Čtení znaku	17
	Čtení řetězce	17
	Čtení čísla	17
	Testování stavu bufferu	17
3.2.	Výstup na displej	18
	Výpis znaků na displej	18
	Výpis znaku	19
	Výpis celého čísla	19
	Výpis reálného čísla	19
	Výpis logické hodnoty	19
	Výpis řetězcové hodnoty	19
4. PŘÍKAZY		20
4.1.	Jednoduché příkazy	20
	Přiřazovací příkaz	20
	Příkaz skoku	20
	Volání procedury	21
	Prázdný příkaz	21
4.2.	Strukturované příkazy	21
	Složený příkaz	21
	Příkaz if	21
	Příkaz case	23
	Příkaz while	24
	Příkaz repeat	25
	Příkaz for	26
5. PODPROGRAMY		28
5.1.	Procedury	28
	Formální parametry	29
	Volání procedury	29
	Skutečné parametry	29
5.2.	Funkce	30

Volání funkce	31
5.3. Bloková struktura programu	32
5.4. Mechanismus volání a komunikace podprogramů	32
5.5. Rekurzivní procedury a funkce	32
6. TYPY	35
6.1. Identita a kompatibilita typů	35
Identita	35
Kompatibilita	36
Kompatibilita vzhledem k přiřazení	36
7. VÝČTOVÉ TYPY, INTERVALY A MNOŽINY	37
7.1. Typy výčtové	37
7.2. Typy interval	38
7.3. Typy množina	38
Konstruktor množiny	38
Přiřazení hodnoty	39
Struktura proměnných množinových typů	39
Množinové operace	39
Relační operace	40
8. POLE, ŘETĚZCE A ZÁZNAMY	41
8.1. Typy pole	41
Typové konstanty	42
Přístup ke komponentám	42
Přiřazovací příkaz	42
8.2. Řetězcové typy	44
Typové konstanty	44
Přiřazení hodnoty proměnné	44
Přístup ke komponentám	44
Sčítání řetězců	45
Relační operace	45
Standardní řetězcové podprogramy	45
8.3. Typy záznam	47
Typové konstanty	48
Přístup k položkám	49
Přiřazovací příkaz	49
Příkaz with	50
9. TYPY SOUBOR	52
Pojem soubor v operačním systému MSDOS	52
Pojem soubor v Turbo Pascalu	52
9.1. Proměnné typu soubor	52
9.2. Zpracování souborů v programu	53
Spojení proměnné s fyzickým souborem	54
Otevření souboru	54
Zpracování komponent souboru	54

	Zavření souboru	54
9.3.	Textové soubory	54
	Otevírání textových souborů	54
	Zpracování textových souborů	55
9.4.	Typové soubory	57
	Otevírání typových souborů	58
	Zpracování typových souborů	58
9.5.	Netytové soubory	62
	Otevírání netytových souborů	62
	Zpracování netytových souborů	62
9.6.	Ošetření chybových stavů	64
10. TYPY UKAZATEL		66
10.1.	Ukazatelové proměnné	66
	Deklarace proměnné	66
	Definice hodnoty	67
	Typové konstanty	67
	Relační operace	68
10.2.	Dynamické proměnné	68
	Založení dynamické proměnné	68
	Uvolnění dynamické proměnné	68
	Přístup k dynamické proměnné	69
	Reference nedynamické proměnné	69
10.3.	Řízení heapu	70
11. DYNAMICKÉ DATOVÉ STRUKTURY		72
11.1.	Spojové seznamy	72
11.1.1.	Zásobník	73
	Inicializace zásobníku	73
	Vložení dalšího prvku do zásobníku	73
	Odebrání prvku ze zásobníku	74
11.1.2.	Fronta	75
	Inicializace fronty	75
	Vložení dalšího prvku do fronty	75
	Odebrání prvku z fronty	76
11.1.3.	Uspořádaný spojový seznam	77
	Inicializace	77
	Vložení prvku	78
	Odebrání označeného prvku	78
11.2.	Spojové stromy	81
	Přechod binárním stromem	81
12. TYPECASTING		86
12.1.	Přetypování proměnné	86
12.2.	Přetypování hodnoty	87
11.3.	Netytové parametry podprogramů	87

13. TYPY PROCEDURA	89
Deklarace typu procedura	89
Přířazovací příkaz	89
Volání podprogramu	90
Adresní operátor @ a funkce Addr	90
Funkce Seg a Ofs	90
Procedurální parametry podprogramů	90
14. DATA	92
Datový segment	92
Zásobníkový segment	92
Heap	93
Absolutní proměnné	93
Přímý přístup k operační paměti a portům	94
15. MODULÁRNÍ PROGRAMOVÁNÍ	95
15.1. Použití unitu programem	95
15.2. Struktura unitu	95
Hlavička	95
Interfejsová část	96
Implementační část	96
Inicializační část	97
15.3. Kruhové odkazy mezi unity	100
15.4. Redeklarace a stínění v modulech	102
15.5. Závislost modulů	103
15.6. Rozsah a rozložení programu v operační paměti	103
Data	103
Kód	103
15.7. Standardní unity	104
16. UNIT SYSTEM	105
16.1. Ovládání diskových souborů	105
16.2. Generátor náhodných čísel	105
16.3. Parametry programu	107
16.4. Předčasné ukončení výpočtu	108
16.5. Procedury ukončení	110
16.6. Různé procedury a funkce	111
17. UNIT PRINTER	112
18. UNIT DOS	113
18.1. Ošetření chybových stavů	113
18.2. Ovládání systémových hodin	113
18.3. Atributy diskových souborů	114
18.4. Vyhledání položky adresáře	115
18.5. Časový údaj o poslední aktualizaci souboru	116
18.6. Předdeklarované řetězcové typy	116

18.7.	Volání přerušení	119
18.8.	Spuštění externího programu	120
19.	UNIT CRT	122
19.1.	Vstup textu z klávesnice	122
19.2.	Proměnné CheckEOF a CheckBreak	122
19.3.	Funkce KeyPressed a ReadKey	122
19.4.	Výstup textu na obrazovku	123
19.5.	Textové módy	124
19.6.	Okna	124
19.7.	Barvy	124
19.8.	Souřadnicově orientovaný výstup na obrazovku	125
19.9.	Editování textu v okně	126
19.10.	Tónový generátor	128
20.	UNIT GRAPH	130
20.1.	Ošetření chybových stavů	130
20.2.	Inicializace grafiky	130
20.3.	Okna	132
20.4.	Grafický kurzor	133
20.5.	Barvy	133
	EGA	133
	VGA	134
20.6.	Úsečky	136
20.7.	Oblouky	137
20.8.	Vyplňované obrazce	138
20.9.	Grafický text	140
20.10.	Bitově orientované podprogramy	142
20.11.	Stránky	147
20.12.	Připojení driverů a fontů ke kódu programu	148
21.	ŘÍZENÍ PŘEKLADU	150
21.1.	Přepínačové direktivy	150
	Zarovnávání dat	150
	Vyhodnocování booleovských výrazů	150
	Informace pro debugger	150
	Informace o lokálních symbolech	151
	Použití koprocessoru	151
	Emulace koprocessoru	151
	Generování kódu pro procesor 80286	151
	Vynucení modelu vzdáleného volání podprogramů	151
	Kontrola vstupních a výstupních operací	151
	Kontrola rozsahu	151
	Kontrola přeplnění zásobníku	152
	Kontrola typu řetězcových proměnných	152
	Rozšířená syntaxe volání funkcí	152
21.2.	Parametrické direktivy	153
	Vložení souboru do zdrojového textu	153